

Programma van Toetsing Onderbouw

2025-2026

Klas 1

Studieprogramma: het PTO

Beste leerling,

Dit is het studieprogramma van jouw afdeling, we noemen dit het Programma van Toetsing Onderbouw (PTO). Hierin staat wat je kunt verwachten in jouw leerjaar: je kunt zien welke stof er bij elk vak aan de orde komt en hoe er getoetst wordt. In het PTO zijn alle toetsen opgenomen waarvoor je een cijfer krijgt en alle ijkpunten.

Het PTO is opgesteld volgens een vast format dat is afgeleid van het PTA (Programma Toetsing en Afsluiting) dat gehanteerd wordt in de bovenbouw. Het ziet er misschien een beetje ingewikkeld uit, maar het is goed om te weten wat er dit jaar van je verwacht wordt bij elk vak!

De volledige bevorderingsnormen zijn vastgelegd in het document Overgangsregeling en *Bevorderingsnormen Cartesius Lyceum*. Deze vind je op de website.

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Nederlandse taal

	omschrijving	vorm	weging	duur
IJkpunt 1.1	Formuleren			
IJkpunt 1.2	Werkwoordspelling			
Cijfer P1	Schrijfvaardigheid: het schrijven van een interview	P		n.v.t.
IJkpunt 2.1	Grammatica			
IJkpunt 2.2	Leesvaardigheid			
Cijfer P2	Leesvaardigheid: begrijpend lezen toets	S		60 min
IJkpunt 3.1	Spelling			
IJkpunt 3.2	Lees- en schrijfvaardigheid			
Cijfer P3	Fictie: fictiedossier (online) presenteren	P		n.v.t.

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Klassieke talen

	omschrijving	vorm	weging	duur
IJkpunt 1.1	Griekse goden			
IJkpunt 1.2	IJkpunt 2, Periode 1			
Cijfer P1	Poster Helden	P		n.v.t.
IJkpunt 2.1	IJkpunt 1, Periode 2			
IJkpunt 2.2	IJkpunt 2, Periode 2			
Cijfer P2	Toneelstuk	P		n.v.t.
IJkpunt 3.1	Woordenschat			
IJkpunt 3.2	IJkpunt 2, periode 3			
Cijfer P3	Proefwerk Romeinen	S		60 min

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Engelse taal

	omschrijving	vorm	weging	duur
IJkpunt 1.1	Periode 1, ijkpunt 1.1			
IJkpunt 1.2	Periode 1, ijkpunt 1.2			
Cijfer P1	Reading Comprehension	S		60 min
IJkpunt 2.1	Periode 2, ijkpunt 2.1			
IJkpunt 2.2	Periode 2, ijkpunt 2.2			
Cijfer P2	Writing	S		60 min
IJkpunt 3.1	Periode 3, ijkpunt 3.1			
IJkpunt 3.2	Periode 3, ijkpunt 3.2			
Cijfer P3	Speaking (Reading project)	P		n.v.t.

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Geschiedenis

	omschrijving	vorm	weging	duur
IJkpunt 1.1	S.O. Hoofdstuk 1 Amsterdam			
IJkpunt 1.2	S.O. Hoofdstuk 3.2 Karel de Grote			
Cijfer P1	Portfolio H1: Amsterdam + 3.1: Karel de Grote	P		n.v.t.
IJkpunt 2.1	Tijdbalk 1400-1600			
IJkpunt 2.2	Formatieve toets			
Cijfer P2	H2: Nederlandse geschiedenis + 3.2 De Renaissance	S		60 min
IJkpunt 3.1	Stripverhaal Ontdekkingsreizigers			
IJkpunt 3.2	Opdracht Bronnenkritiek			
Cijfer P3	H3: Wereldgeschiedenis	S		60 min

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Aardrijkskunde

	omschrijving	vorm	weging	duur
IJkpunt 1.1	Periode 1, ijkpunt 1.1			
IJkpunt 1.2	Periode 1, ijkpunt 1.2			
Cijfer P1	Leertoets begrippen + inzicht Aarde in Beweging	S		60 min
IJkpunt 2.1	Periode 2, ijkpunt 2.1			
IJkpunt 2.2	Periode 2, ijkpunt 2.2			
Cijfer P2	Leertoets begrippen + inzicht 'Bevolking en cultuur + ongelijkheid'	S		60 min
IJkpunt 3.1	Periode 3, ijkpunt 3.1			
IJkpunt 3.2	Periode 3, ijkpunt 3.2			
Cijfer P3	Leertoets begrippen+inzicht Klimaat	S		60 min

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Wiskunde

	omschrijving	vorm	weging	duur
IJkpunt 1.1	Periode 1, ijkpunt 1.1			
IJkpunt 1.2	Periode 1, ijkpunt 1.2			
Cijfer P1	H1: Figuren, H2: Getallen en bewerkingen, H3: Grafieken en formules	S		60 min
IJkpunt 2.1	Periode 2, ijkpunt 2.1			
IJkpunt 2.2	Periode 2, ijkpunt 2.2			
Cijfer P2	H4: Rekenen in de praktijk, H5: Lijnen en hoeken, H6: Formules en letters	S		60 min
IJkpunt 3.1	Periode 3, ijkpunt 3.1			
IJkpunt 3.2	Periode 3, ijkpunt 3.2			
Cijfer P3	H7: Meten, H8: Herleiden en machten, H9: Symmetrie en vlakke figuren	S		60 min

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Informatica

	omschrijving	vorm	weging	duur
IJkpunt 1.1	Periode 1, ijkpunt 1.1			
IJkpunt 1.2	Periode 1, ijkpunt 1.2			
IJkpunt 1.3	Periode 1, ijkpunt 1.3			
Cijfer P1	Digitale geletterdheid	P		n.v.t.

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Science

	omschrijving	vorm	weging	duur
IJkpunt 3.1	Portfolio (bestaande uit practica en opdrachten)			
IJkpunt 3.2	Oefentoets			
Cijfer P3	Hoofdstuk 2 (§ 2.1 t/m § 2.4): Beweging + Hoofdstuk 5 (alleen § 5.3): Verbranden en blussen	S		60 min

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Biologie

	omschrijving	vorm	weging	duur
IJkpunt 2.1	Microscopie			
IJkpunt 2.2	Vrije invulling			
Cijfer P2	H1 en H2: Onderzoeken en Bewegen	S		90 min
IJkpunt 3.1	Herbarium			
IJkpunt 3.2	Oefentoets	S		60 min
Cijfer P3	H3 en H5: Waarnemen en Planten			

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Drama

	omschrijving	vorm	weging	duur
IJkpunt 1.1	Periode 1, ijkpunt 1.1			
IJkpunt 1.2	Periode 1, ijkpunt 1.2			
Cijfer P1	Emoties (4xB)	P		n.v.t.
IJkpunt 2.1	Periode 2, ijkpunt 2.1			
IJkpunt 2.2	Periode 2, ijkpunt 2.2			
Cijfer P2	Lichaams- en ruimtebewust	P		n.v.t.
IJkpunt 3.1	Periode 3, ijkpunt 3.1			
IJkpunt 3.2	Periode 3, ijkpunt 3.2			
Cijfer P3	Samenwerken	P		n.v.t.

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Kunst

	omschrijving	vorm	weging	duur
IJkpunt 1.1	Periode 1, ijkpunt 1.1			
IJkpunt 1.2	Periode 1, ijkpunt 1.2			
Cijfer P1	Portfolio Kleur	P		n.v.t.
IJkpunt 2.1	Periode 2, ijkpunt 2.1			
IJkpunt 2.2	Periode 2, ijkpunt 2.2			
Cijfer P2	Portfolio Perspectief	P		n.v.t.
IJkpunt 3.1	Periode 3, ijkpunt 3.1			
IJkpunt 3.2	Periode 3, ijkpunt 3.2			
Cijfer P3	Portfolio Maatschappij	P		n.v.t.

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Muziek

	omschrijving	vorm	weging	duur
IJkpunt 2.1	Periode 2, ijkpunt 2.1			
IJkpunt 2.2	Periode 2, ijkpunt 2.2			
Cijfer P2	Beoordelingsmoment 2	P		n.v.t.
IJkpunt 3.1	Periode 3, ijkpunt 3.1			
IJkpunt 3.2	Periode 3, ijkpunt 3.2			
Cijfer P3	Beoordelingsmoment 3	P		n.v.t.

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk

Programma van toetsing onderbouw

Studie: Cartesius 1 Havo Vwo

Vak: Lichamelijke opvoeding

	omschrijving	vorm	weging	duur
IJkpunt 1.1	Periode 1, ijkpunt 1.1			
IJkpunt 1.2	Periode 1, ijkpunt 1.2			
Cijfer P1	Atletiek/spel/turnen/deelname	P		n.v.t.
IJkpunt 2.1	Periode 2, ijkpunt 2.1			
IJkpunt 2.2	Periode 2, ijkpunt 2.2			
Cijfer P2	Atletiek/spel/turnen/deelname	P		n.v.t.
IJkpunt 3.1	Periode 3, ijkpunt 3.1			
IJkpunt 3.2	Periode 3, ijkpunt 3.2			
Cijfer P3	Atletiek/spel/turnen/deelname	P		n.v.t.

Verklaring van de afkortingen:

vorm:

M = Mondeling

P = Praktisch

S = Schriftelijk